

ASBTRAKT DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno: **Bc. Petra Symonová**

Obor: **Adiktologie**

Vedoucí práce: **Mgr. Lenka Šťastná, Ph.D.**

Počet stran: **77**

Název diplomové práce: **Užívání alkoholu v těhotenství. *Prevalence a informovanost o škodlivosti užívání alkoholu těhotných žen-klientek Ústavu pro péči o matku a dítě v Praze.***

Abstrakt:

Východiska: S narůstajícím trendem užívání alkoholu v populaci, se také zvyšuje počet žen, které jsou závislé na alkoholu i v těhotenství. Jelikož se ale za svůj problém stydí a mají obavy z odsouzení jejich chování společností, nepřiznají se a problém se dál snaží skrývat, a tudíž jej není možné včas podchytit a začít řešit. Alkohol konzumovaný v průběhu těhotenství matkou, může ublížit nejen jí ale i jejímu plodu. Jelikož se neví přesné množství, které je „bezpečné“, měla by být gynekology doporučována úplná abstinence. Tento fakt se ale v mnohých případech bohužel vymyká skutečnosti.

Cíle práce: Hlavním cílem práce bylo zjistit prevalenci užívání alkoholu u těhotných žen. Dalšími cíli bylo zjistit, jaké jsou znalosti těhotných žen o problematice užívání alkoholu v těhotenství, kde a zda jsou informovány těhotné ženy o škodlivosti užívání alkoholu v průběhu těhotenství a zjistit, zda je zdraví plodu motivačním faktorem těhotných žen, které vede k přerušnému užívání alkoholu v průběhu těhotenství.

Výzkumné otázky: 1. Je zaznamenán u obou výzkumných skupin výskyt škodlivého užívání alkoholu v těhotenství? 2. Mají všechny respondentky informace o rizicích spojených s užíváním alkoholu v těhotenství? 3. Jsou těhotné ženy informovány o problematice škodlivosti užívání alkoholu v těhotenství od svého gynekologa? 4. Je zdraví plodu významným vnějším motivačním faktorem k přerušování užívání alkoholu v těhotenství?

Metody: Kvantitativní dotazníkové šetření. Dotazník se skládá celkem ze 4 tématických částí: v první části jsou respondentky dotazovány na základní údaje o jejich osobě, například věk, týden těhotenství, počet těhotenství, vzdělání atd. Druhá část dotazníku obsahuje výběr otázek ze standardizovaného dotazníku AUDIT (Babor et al, 2001) + otázky na užívání alkoholu před otěhotněním+ otázky na motivaci k přerušování užívání alkoholu z důvodu těhotenství. Třetí část dotazníku obsahovala 3 otázky na znalosti problematiky užívání alkoholu v těhotenství. V poslední čtvrté části dotazníku byly otázky na informovanost- z jakého zdroje se o problematice a rizicích užívání alkoholu v těhotenství dozvěděly, jaký mají názor na kvalitu informací poskytovaných jejich gynekologem, atd.

Soubor: Práce analyzuje dva soubory těhotných žen- elektronický (sběr pomocí webového formuláře, N = 389) a klinický (sběr v Ústavu pro péči o matku a dítě Praze, N = 42).

Výsledky: Prevalence užívání alkoholu v průběhu těhotenství v elektronickém souboru je 52 % a klinickém souboru 57 %. Z elektronického souboru vykazuje dostatečné znalosti o problematice užívání alkoholu v těhotenství 70 % těhotných žen a z klinického souboru 76 % žen. Informovanost těhotných žen o problematice užívání alkoholu v těhotenství u elektronického souboru je 70 % a u klinického souboru 76 %. Z elektronického souboru 16 % respondentek dostalo informace ohledně škodlivosti konzumace alkoholu během těhotenství od svého gynekologa a z klinického souboru 19 % a 86 % těhotných žen z elektronického souboru a 86 % z klinického souboru považuje zdraví svého miminka jako motivační faktor, který jim podvědomě brání konzumovat alkohol v průběhu těhotenství.

Závěr: Z výsledků výzkumu je zřejmé, že prevalence užívání alkoholu v těhotenství je vysoká a je zapotřebí zvýšení pozornosti gynekologů tomuto problému a jeho řešení v případě potřeby- zvýšení informovanosti.